

Uittreksel uit het Publicatieblad van het Europees Parlement doc. 1-738/81 naar aanleiding van het rapport van het lid, mevrouw Johanna Maij-Weggen over zeehonden

Zeehonden

Zadelrobben

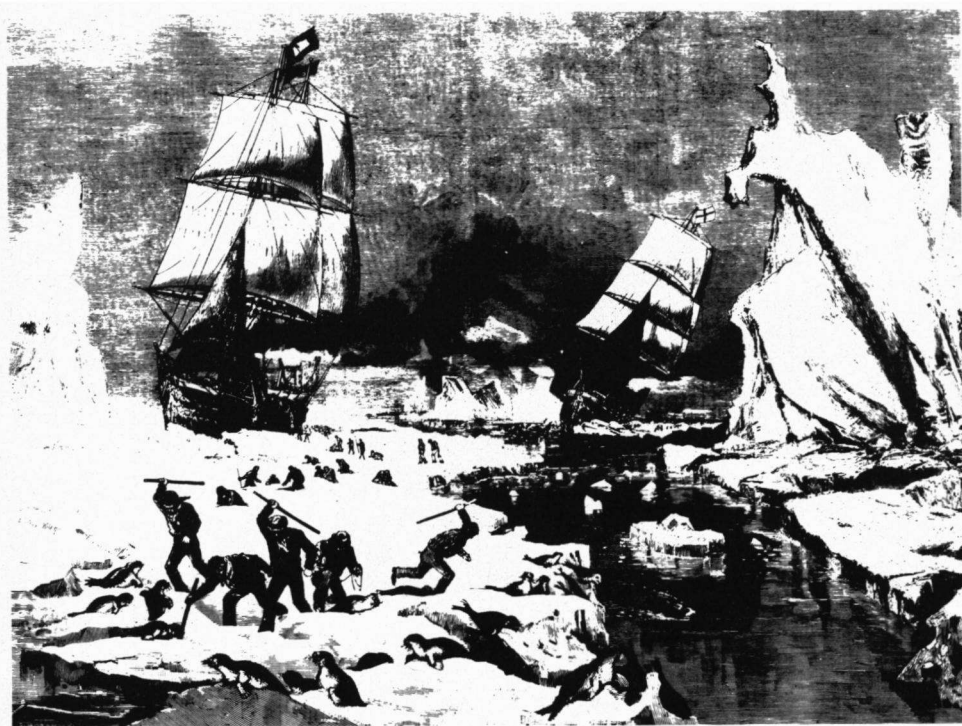
Het totale aantal Zadelrobben werd aan het begin van deze eeuw nog geschat op circa 199 miljoen. Door intensieve jacht is dit aantal inmiddels gedaald tot circa 3 miljoen. De meeste recente tellingen spreken van 500.000 tot 700.000 Zadelrobben in de Barentsz Zee/Witte Zee 100.000 Zadelrobben rond Jan Mayen en 1 tot 1,5 miljoen in de Noordwestelijke gebieden van de Atlantische Oceaan.

Zadelrobben verblijven gedurende de zomer verspreid in de noordelijke zeegebieden en trekken in de herfst naar het zuiden, waar tussen februari en maart de jongen worden geboren. De grootste concentraties bevinden zich in het voorjaar in de Witte Zee, rond Jan Mayen en rond Newfoundland. In die periode wordt er ook vooral jacht gemaakt op deze Zeehonden op bescheiden schaal door de plaatselijke bevolking in de noordelijke poolstreken, maar vooral door de Russen, de Noren en de Canadezen.

Voor de Witte Zee zijn door de Russen vangstquota vastgesteld. Voor 1981 bedroegen deze circa 60.000, waarvan 17.500 voor de Noren en 42.500 voor de Russen. Voor de jacht rond Jan Mayen zijn de quota de laat-

In de toelichting op de resolutie van het Europees Parlement over de handel in producten, afkomstig van Zeehonden, staat een groot aantal gegevens waarvan wij de belangrijkste hierbij afdrukken.

ste jaren weer opgevoerd, in 1981 bedroegen deze 21.000 voor de Noren en 4.000 voor de Russen. In de noordwestelijke gebieden van de Atlantische Oceaan is de jacht in handen van de Canadezen, hoewel de grootste jachtmaatschappijen, die Canadese jagers in dienst hebben, onder Noors beheer staan. De quota, die de laatste jaren erg teruggebracht zijn, bedroegen voor 1981 157.500 voor de Canadese en 22.500 voor de Noorse jagers.

Het is bijzonder moeilijk de handel na de primaire export verder te volgen. Algemeen wordt Londen beschouwd als het Europees Centrum voor de bonthandel, maar in het Verenigd Koninkrijk zelf bestaat slechts een beperkte handel in zeehondenvellen van Zadelrobben. West-Duitsland kan daarentegen worden beschouwd als het belangrijkste land van import, verwerking en afzet. Ook Finland haalt een hoge score in de statistieken.

Opmerkelijk is verder dat Italië, ondanks een wettelijke importbeperking nog steeds als importierend en verwerkend land wordt genoemd. Ook Frankrijk, dat een vrijwillige importbeperking kent, komt vrij veel voor in de handelsstatistieken. Nederland, dat sinds enkele jaren een vrijwillige boycot van de bonthandel kent en sinds 1979 een wettelijke importstop, is het enige EG-land dat niet meer voorkomt in de handelsstatistieken van de Zadelrobben.

Jonge Klapmutsen

Klapmutsen danken hun naam aan een speciale constructie van de huid op de schedel. De twee grootste populaties van Klapmutsen vindt men in de omgeving van Newfoundland en rond Jan Mayen.

Recent werd een nieuwe groep ontdekt in de omgeving van Davis Strait. Incidenteel ko-

men ook Klapmutsen voor op de kust van IJsland, Ierland, het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen.

De totale hoeveelheid Klapmutsen wordt geschat op 300.000 tot 500.000. Daarvan bevinden zich circa 100.000 in de omgeving van Newfoundland, circa 250.000 rond Jan Mayen en circa 50.000 in Davis Strait.

Klapmutsen verblijven gedurende de zomer verspreid in de noordelijke Poolstreken. In oktober, wanneer de winter invalt, concentreren zij zich in grote groepen rond Newfoundland en Jan Mayen, waar eind maart de jongen worden geboren. Hoewel Klapmutsen circa 30 jaar oud kunnen worden, is het gemiddelde leeftijdsbereik de laatste decennia bij vrouwtjes circa 8 jaar en bij mannetjes circa 9 jaar. Deze ontwikkeling baart de nodige zorgen.

Evenals bij de Zadelrobben is er bij de Klapmutsen sprake van een industrieel georiënteerde jacht, die met name plaatsvindt in het voorjaar op de kust van Newfoundland en rond Jan Mayen. De jacht op Klapmutsen bij Newfoundland was tot 1950 vooral in handen van Canadese jagers; na die tijd werd het aandeel van de Noorse jagers steeds groter. Omdat de populatie snel afnam, werden quota ingesteld. Voor 1981 bedroeg dat 15.000, deels voor de Noren, deels voor de

Canadezen. De jacht rond Jan Mayen is vooral in handen van de Noren en de Russen. Het quotum bedroeg in 1981 20.000, waarvan 16.700 voor de Noren en 3.300 voor de Russen.

Groenland en Denemarken verhandelen jaarlijks circa 1400 huiden van Klapmutsen die overwegend in Denemarken worden verwerkt. Hoewel de meeste afzet plaatsvindt in Denemarken zelf, is er sprake van een kleine export naar West-Duitsland, Zweden, Noorwegen, Polen en Oostenrijk. Over de handel in en via de USSR is weinig bekend.

Ook bij de handel in Klapmutsen speelt, na Noorwegen, West-Duitsland een belangrijke rol. Ook andere EG-landen importeren echter deze pelzen, waaronder Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, België, Luxemburg, Denemarken en Italië. Ierland en Griekenland komen nauwelijks in de handelsstatistieken voor en Nederland kent een importverbod.

De huiden van de Klapmutsen worden voor de zelfde producten gebruikt als de huiden van de Zadelrobben. De bijproducten zijn van minder belang.

Zowel voor de Zadelrobben als voor de Klapmutsen zijn in de loop der jaren beschermende maatregelen getroffen op nationaal en internationaal niveau. Daarbij gaat het onder meer om een verbod op het afschieten in open zee; een beperking dan wel een verbod op het afschieten van volwassen zeehonden,

vangstquota voor de jonge zeehonden, vaste en beperkte jachtseizoenen, en dergelijke. De afspraken worden veelvuldig geschonden, omdat een effectief toezicht ontbreekt. Desondanks lijkt het aantal Zadelrobben de laatste tijd weer iets toe te nemen. De Klapmutsen bevinden zich in een veel neteliger positie. Het aantal wordt momenteel geschat op circa 300.000 tot 500.000, maar dat is waarschijnlijk een fractie van het vroegere aantal. Het totale aantal lijkt nog steeds te dalen, ondanks de beschermende maatregelen.

Ook alle andere zeehondensoorten worden min of meer beschermd. Het grote probleem is echter dat de bescherming van de diverse zeehondensoorten teveel op regionaal en nationaal niveau is geregeld en te weinig op de soort als geheel, dus op internationaal niveau.

Het gevolg is dat bijvoorbeeld de gewone Zeehond, waarvan het totale aantal vrij klein is geworden (69.000 - 76.000) in sommige streken waar ze relatief vaak voorkomt nog steeds wordt gejaagd, terwijl in andere streken een absolute bescherming heerst. Dit geldt ook voor de Grijs Zeehond (totale aantal 115.000 - 117.000). De Monniksrob die bijna is uitgeroeid (totale aantal circa 650) wordt niet meer gejaagd, maar kan ook nog niet op absolute bescherming rekenen.

De Baardrobben en Walrussen nemen een speciale positie in. Van de Walrus is bekend dat de soort, waarvan er nog circa 127.000 à 128.000 zijn, in gevaar is. De Inuit-bevolking

in de noordelijke streken is echter mede afhankelijk van deze diersoort, waardoor een beperkte en gecontroleerde jacht wordt toegestaan. Hetzelfde geldt voor de Baardrob, waarvan het totale aantal niet goed bekend is

(75.000 - 5.000.000). De enige zeehond die voorlopig wellicht geen bescherming nodig heeft, is de Ringelrob waarvan het totale aantal op 2 tot 5 miljoen wordt geschat.
Uit 'Europa van Morgen' 12 (5) : 67-68.
